

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Mártzius' 17-dikén, 1820.

Spanyol Ország.

Az, a' mit Generális Mináról a' közelebbi M. Kurirban irtunk, hogy tudniillik Spanyol Országnek északi részére, több más Spanyolokkal egygyütt, azon vidékeknek fellázzasztására berontott légyen, fájdalom! igaz: hanem, mint az ilyen nevezetes elő-hirek mindenkor csonkák szoktak lenni, úgy azon tudósítások is, mellyeket felölle a' mult kedden kiadtunk, nagyon csonkák voltak. Nem igaz egyebek közt, pedig az ő visszamenetelének ez a' leg főbb környülállása, hogy elébb Angliába menvén onnét evezett volna által Spanyol Országba: hanem, mint a' Gazette de-France megjegyzi, Mina elfelejtkezvén arról, hogy a' Bourbonoknak mivel tartozék, Párisból, a' hol jó időtől fogva tartózkodott, 's a' Királytól esztendőnként való penziót is kapott, egy lovas Spanyolokból, nagyobbadon az ő vezérlése alatt szolgált tisztekből álló csoportal, egyenesen jövéen 's Febr. 21-dikén a' Bastan völgyébe megérkezvén, innét 24-dikben vagy 25-dikben, a' Pyreneumi hegyeken által, Spanyol Országba berontott, mint gondolják, oly célzással, hogy Guerillásokat verbuáljon össze 's az insurrektziót itt is organizálja.

Ugyan ezen Párisi Gazette ily levelet közöl Algesirásból Febr. 10-dikéről, az insurgens Generalis Rigo' expeditziójáról: —“

„Ide Jan. 31-dikén délutánni 4 órakor 2500 insurgensek a' Don Rigo Raphael vezérlése alatt véletlenül beszállottak. Ezen fegyveres screg, a' Nemzeti armáda' Első Osztályának nevezte magát. Beszállása után egy Kompania azonnal a' város' nyomtatóházához menvén, az ajtókat a' pnskák' ágyával beverte, 's néhány hadi parancsolatokat 's proklamátziókat adott oda, parancsolván, hogy mindjárt nyomtassák-ki. Éppen ekkor akarván a' posta útnak indulni, annak bőr zsákjából a' hivatalos tudósítások kivétettek, 's csak a' magános személyekhez szólló levelek küldethettek-el minden akadályoztatás nélkül. A' közönséges kassákban találtatott pénz mind elvétetett 15 lovakkal egygyütt. A' Magistratus is mindjárt által adni kéntelenített 55,000 Reálokat, mellyekkel az, sóért, a' Státus' kassájának tartozott; 's minthogy a' Magistratusnak kész pénze nem volt, a' Magistratualis tisztek közzül őt leggazdagabbak kéntelenítették, mint kölcsönt, kifizetni. Minden foglyok szabadon bocsáttattak. Minden Parochiális Ekklesiákba Junták gyűjtettek össze, hogy egy közönséges Juntának tartására Köveket váloszszanak; 's mindenüvé Constítzionális Alkádok (tisztviselők) tettek-be. —

„Febr. 5-dikén a' Cortesek' Constitúziója proklamáltatott; 6-dikán megesküdni kéntelenítették reá az Alkádok és egyéb Magistratusok. Egyszersmind oly paran-

esolat tétetett közönséggé, hogy mindenek legkisebb különbség nélkül oly zöld és veres színű kokárdákat szurjanak fel kalapjokra, milyent a' Nemzeti Ármáda hordoz; és hogy a' 18 és 32 esztendő közt lévő idejű férjfiak, kik a' fegyverhordozásra alkalmasok, a' Gibraltaraltári „Nemes polgárok“ lógerjébe szálljanak-ki. — Egy más hirdetése által szabadságot engedett ezen Insurgens Ármáda minden nemzetbeli kereskedőknek arra, hogy 12 per Cent vámfizetésért minden gyapott műszerzeményeket, oda, hol insurgensek lesznek, bevihessenek; a' dohányért fizetendő vám egy fontól egy Reálra szállított-le, 's megígértetett, hogy minden egyéb adózások lejjebb szállítsanak. Több efféle kecsegtető ígéretek is tétettek.

„Algesirasba való megérkezésének első napján 1500 portzió kenyeret vettek el az insurgensek, az után pedig minden napra 3000 portzió kenyeret 's ugyanannyi embernek kívántató húst, pálinkát, bort, 's riskását parancsoltak adtatni, vagy a' bevett szollás' módja szerint, requiráltak.

„Februar. 7-dikének reggeléig ült itt ezen kicsapkodó sereg, 's mihelyest ez innét eltávozott, a' Kir. tisztek a' magok hivataljaikba azonnal ismét vissza léptek. A' kenyérportziók, mellyeket a' vendégek megettek 50,000 Reálokra teltek. Az egészségre ügyelő Junta' kassájából elvettek 45,000 Reálokat; a' vámházakból is 30,000-ret, de a' mellyekből az ott talált confiskált portékákat is elvették. Ide járulnak még azon 55,000 Reálok, mellyeket legelőbb is a' Magistrátustól felcsikortak vala. Hasonlóképpen kicsikortak Morillo nevű kereskedőtől 10,000, Micianótól 1000, 's a' közönséges jövedelem' gazdasági hivatalától is 10,000 Reálokat.

Mind özsze valami 30,000 Piasterekre telhet a' summa, mellyet innét, minden itt talált munitzióval egyetemben, magokkal elvittek. —

„A' katona tiszti karok az insurgenseknek közelgetésekor már eltávoztak volt innét. —

„Az alatt, míg az insurgensek Algesirásban a' másébol ekképpen gazdálkodtak, Malagában is nem kevés félelem uralkodott, minthogy lázzasztó proklamátziók raggattattak-ki az uczákra, még pedig oly fenyegetődzéssel, hogy halállal való büntetés alatt senki le ne merje szaggatni. — Ellenben a' Malagai Kormányozó Don-Caro is intézett a' lakosokhoz egy proklamátziót, melyben a' lakosoknak szemeik' elejébe terjeszti, hogy miképpen gazdálkodtak Algesirásban az insurgensek, 's hogy ök is mit várhatnak, ha mint ellenségeiket, úgy nem fogadják ezen pártos csoportokat.“

A' Renommée és az Aristarque nevű Párisi Ujságlevelek Mártzius' 14-dikén, mint ök erősítik, Madridból Febr. 23-dikán indult levelek után, ezeket közlik: — „Rigo, az alatt míg a' maga Algesirasba és Malagába való kicsapásait tette, a' Farnese nevű lovas Regimentnek, az Amerikai Koronának, 's a' Spanyol Ország nevűnek, mellyekből a' S. Rochi Lóger állott, hozzá lett pártolássok által, a' maga erejét 5000 emberre szaporította; az ő Malaga felé tett útjában, előbb Esteponánál, azután Marbellánál, 's megazután a' Malagai külső városokban Odonel ellen történt özszeecsapásai mind néki voltak kedvezők, minthogy nemcsak a' Generális Odonel' osztályát, hanem a' Grenadai Fő Kapitány által ellene Antequeránál özszeüjtetett seregeket is megfutamtatta, melly után az ő Grenada városába való bemenetelét már Febr.

21-dikén várták. Rigo a' hol megfordul, a' Constitutziót mindenütt proklamáltatja, 's új tisztviselőket teszen-be, 's t. — Ugyan ezen Ujságlevelek azok, mellyek szerint megvalóságosult az, hogy Generális Francisco Espoz y Mina (annak a' Minának, a' kit Meksikóban meglöttek attya' testvére), Navarrába (nem Arragoniába, mint közelébbi levelünkben egy helyen hibásan említettük), be - ment. Csupán csak egy Adjutánsa kísérte, kivel Párisból 80 órányi idő alatt érkezett Bayonnéig, a' honnét valamely idegen nevezet alatt lopta - be magát Spanyol Országba. — Mások, mint feljebb irtuk, nem így beszélnek felölle. —

Egyéb Párisi Ujságlevelek, mellyek hasonlóképpen Mártzius 4-dikén indultak, semmi Ujságot nem irnak ezen Spanyol revoluzióról. A' mit irnak, abba is egygyik ellene mond a' másiknak; minthogy egygyik az Országlószék', másik az insurgensek' részén lévőeknek fogja pártját. Abban, hogy Rigo és Odonel között, V e j e r t ö l fogva Malagáig három verekedés történt, mind két részen lévő tudósítók megegygyeznek, tudniillik, először Febr. 17-dikén Esteponánál, a' második Marbellánál 18-dikán, a' harmadik pedig Malagában 19-dikén: csak abba' külömköznek, hogy a' Királyi részen lévő irók Odonelnek, az insurgenseknek kedvezők pedig ezeknek tulajdonitják a' győzedelmet.

A' Kadiksból érkezett tudósítások Februarius' 19-dikéig történt dolgokról beszéltek. Ezek szerint ott mostanság semmi nevezetes Ujság nem történt, azon kívül, hogy a' Királyi ágyuscasajkák naponként tüzeltek-be L e o n szigetére, az új sánczoknak készítésében iparkodván gátolni az insurgenseket. — Kadik s

tehát még ekkor nem volt az insurgensek kezében.

Spanyol Amerika.

Bolivár, az Uj-Granadai hadi theatromról December' 11-dikén megérkezett vala Veneczuela' fő városába Angusturába, és ott 8 Czikkelyekből álló Végzést hirdettetett-ki, mellynek summás foglalata ennyiben áll: „Veneczuela és Uj-Grenada egy özsze szövetkezett Státussá lesznek, Columbia Szabad Státusa' nevezete alatt. Egy új város épittetik (a' Washington példája szerint) Bolívar nevezet alatt, és ez, Columbia' fő városa leszen.

December' 24-dikén ismét oda hagyta Bolívar Angusturát 's vissza útozott az ármadához. — Ugy látszik, hogy azolta hogy Bolívar Uj-Grenada' fő városát Santa-Fè-de Bagotát elfoglalta, semmitovábbi csatázások nem történtek az insurgens és a' Királyi seregek közt.

Északi Amerika.

A' Britannus - Monitör szerint annak a' V i v e s nevű Spanyol Generálisnak, kit az ő Királya a' Floridákat illető U l t i m a t u m o k k a l az Északi Amerikai Státusokhoz küldött, hatalmat adott F e r d i n a n d u s Király, hogy a' Londoni Udvarnak megegygyezésével a' Floridáknak általengedtetését illető Alkut ratifikálhassa, de a' következő két feltételek alatt: 1)ször, hogy az Egygyesült Státusok esmerjék-meg a' Király által ezen Alkú előtt tetetett jószágajándékozásnak igazságos voltát — 2)ször, hogy az Egygyesült Státusok ne engedjék-meg telyességgel, hogy az ő kikötőhelyeikben a' Deli.

Amérikai insurgenseknek részére hadi készületek tétetessenek.

Nagy Britannia.

Az olyan embereknek öszszefogdos-tatása, kikről azt gondolják, hogy a' Ministerek ellen való öszszeesküvésnek részesei volnának, még folytatatik. Azon istálónak birtokosa, hol az öszszeesküvés tagjai meglepettettek, az előszöri kikérdeztetés után elbocsáttatott vala, de ismét elfogták 's azután el se' bocsátották, azért, hogy valami tanuk azt a' vallást tették felölle, hogy az öszszeesküvésnek Davidson nevü tagjával sokszor látták. Azon háznak, melyben Thistlewoodot megtalálták 's elfogták, Harris Erzsébet nevü tulajdonosát is bezárták, azért, hogy Thistlewoodot bezárván, mikor a' kölcsöt kérték tölle minden féle fogások által huzta vonta a' dolgot. Thistlewood azonban menti ezen aszszonyt, azt erösitvén, hogy az öszszeesküvésből semmit se' tudott, 's ennyiben áll az egész nyilatkoztatás, a' mit ezen öszszeesküvésről ezen vakmerö emberből mind eddig kivehettek.

A' Király a' Parlamentum' két házaihoz Febr. 28-dikán egy Udvari Biztoság által elosztató Jelentést küldött, melly ott közönségesen felolvastatott. A' Jelentésnek foglalata ennyiben áll: — „Ö Felsége a' Király nagyon sajnállja, hogy egészségének gyengesége miatt személyesen meg nem jelenhetett. Külömben vizsgálására szolgált volna ö Felségének, ha ezen gyűlés előtt maga személyesen kimutathatta volna azt a' fájdalmas érzékenységet, mellyet ö Felségének szívében egy Fejedelemnek, a' nép, a' maga tulajdon, 's az egész nemzet' attyának elvesztése felgerjesztetett. Az ö Felsége

akarata az, hogy haladék nélkül új Parlamentumot hivattasson öszsze; a' Státus' szolgálatja 's egyéb közönséges tekintetek tanácsolják ö Felségének, hogy így cselekedjék. Király ö Felsége megköszöni az alsó háznak, hogy ezen esztendőnek elejétől fogva egész addig, míg az új Parlamentum öszszegyülhet, gondoskodtak a' Státus' szükségére kívántató költségekről. A' Király méllyen érzi azon szolgálatokat, mellyeket a' két házak a' nemzetnek tettek. A' lázzasztó mesterkedéseknek meglétéért keservesen buslalkodván ö Kir. Felsége, egyszersmind nem tudja elegendőképpen magasztalni azt az állhatatosságot és bölcsességet, mellyeket a' Parlamentum az ezen mesterkedések ellen való eszközöknek elővétele által bebizonyított. Ha az elterjesztetett rossz principiumoknak célzása és tárgya eránt még valamelly kételkedések fennállhattak volna, az utóbbi kegyetlen és vérszomjúzó öszszeesküvésnek felfedeztetése által ezeknek is egészszen el kellene oszlattatni. Már most telyes bizonyságunk van arra, hogy melly igasságosok és melly szükségesek valának azon eszközök, mellyek a' birodalom' Constitúziójának feuntartathatásáért elő vétettettek.“

Ángliában egy darabig már most majd csak a' képviselök' választatásának historiája fogja az Ujságleveleket töltetni. Már kezdődik: — Francis Burdett a' Wesmünsteri Válosztókhöz irván, azt jóvallja nékiek, hogy az ö Lamb nevü Collegáját, a' kit ugyan ö egyéb eránt, mint embert nagyon becsüll, ne váloszszak többé a' magok képviselőjökké, mert nem elég alkalmas arra, hogy a' Parlamentum' Radikális reformáltatásának oly buzgó barátjai helyett, milyenek a' Westmünsteri lakosok, képviselő lehessen. Igen lágymelegen fogja ezen ügynek pártját.

Vége kéri őket, hogy arra a' Hóbbouse John Urra voksoljanak, a' ki éppen csak most a' Parlamentumnak eloszlásával szabadult-ki a' fogságból, melybe ez ötet azért záratta vala, hogy egy irást adván-ki, meghívta a' népet: „Hogy az alsó ház' tagjait gallérjaiknál fogva hánnyák-ki a' Parlamentum' házából.

Olasz Ország.

Romából Febr. 25-dikén: — „Az Anglus Király ö Felsege felesége ezen hónapnak elején Marsiliában hajóra ül-ven, Monacóhoz szállott-ki. Utját a' Rivierán Genuától fogva Livornóig, részint lóháton, részint csajkán, részint pedig szekeren, felettébb sok bajlódással tette. A' III-dik György Király haláláról való tudósítást Livornóban vette egy Kurir által, kit egygyik barátja (a' Tanácsosa, Brougham) küldött hozzá, melynek megértése után minden leveleinek aláírásiban Királyné nevezetet vett-fel, 's ugyan ezzel nevezik azolta Udvarnokjai is. Livornóból kevés mulatás után, Florenczián által, a' hol csak lovakat változtatott, ide érkezett, 's azon passussal jött-be ide, melynél fogva Frantzia Országba is befogadtatott, 's a' melly az ö Udvari Dámájának Oldi Grófnénak nevére van irat-tatva. A' Bonaparte Lucian palotájába szállott-be, mellyet egy hónapra fogadtatott-ki. Szállása előtt se' tisztelet-tévő strázsa nem áll, sem pedig a' Hannoverai Követ és az Anglus Közönséges Conzúl nem voltak még eddig, vagy nem vette a' közönség észre, hogy Udvarlására mentek volna. Még a' Szent Atyánál se' volt megjelenése. Sok fő Anglusok, kik itt tartózkodtak, hirtelen vissza utoztak innét hazájokba.

Frantzia Ország.

Itt most legnagyobb figyelemmel várják, hogy a' kamarák elejébe terjesztett jóvallások, t. i. a' nyomtatási és személyes szabadságnak megszorittatására 's a' Választási új törvényre nézve, miként fognak kiütni. Addig még Herczeg Decazes Minister volt, véle nem csak a' Liberalisok hanem az Ultra Royálisták is nagyon ellenkezővén, kevés reménség volt hogy meg fognának erőssíteni, hanem az ö kilépése 's Párisból lett eltávozása, nagy változást okoztak az említett Royálisták' hajlandóságán. Ugy mutatják, hogy a' Ministeriumhoz csatolták magokat, 's legalább a' két első jóvallásoknak megerősítésekre fognak voksolni, ámbár azt is fel lehet tenni, hogy nagy változtatásokkal, mint már ezen tekintetben a' Pairek' kamarája példát adott, melly ugyan már megerősítette a' nyomtatási szabadságnak megszorittatását illető jóvallást, de nagy változtatásokat tett rajta; melyekről más alkalmatossággal fogunk szólni. — A' legújabb tudósítások szerint a' Ministerium, a' Herczeg Decazes kilépése után tökéletesen öszszecsatolta magát a' jobb oldallal, melly szerint hát Külső Minister Pasquier eléggé betelyesítette azon szavait, mellyeket ö a' Pairek' kamarájában mostanság azon kérdésre adott: Hogy a' Ministerium azon két részrehajlások között, mellyekre a' Frantzia nemzet hasadva van, részrehajlás nélkül akarja-e magát ezen túl viselni? — „Nem, telyességgel nem, így felelt Pasquier, hanem részrehajlással, 's az ö részrehajlása a' Monarchiai tudományokban 's Royálistai principiumokban fog állani.“

Herczeg Decazesnek eddig való életéről ily leírást olvasunk a' közönséges

levelekben: „Decazes Ilyés született a' Gironde departamentjében Libourne mellett Sz. Mártonban, 1781-ben. Különös kedvezésből Párisban a' Polytechnica Oskolában neveltetvén, onnét még nagyon ifjúkorában a' Bonaparte Lajos (a' Hollandiai volt Király') Udvarában, 's azután a' Napoleon Annjának Laetiziának főbb titoknoksági Cancelláriájában kapott hivatalt. Nem soká a' Párisi Alsó Itélőszéknél az Apellatoriumnál kapott szolgálatot. Bonaparténak Elbából lett visszajövele után is megtartotta ugyan ezen hivatalát, hanem a' mellett oly nagyon oltalmazta a' Király' ügyét, hogy Bonaparte ötet azért hivatalától megfosztotta 's Párisból hazájába számkivetésbe küldötte, hogy ott a' familiájánál felvigyázás alatt éljen. Ott is maradott mind addig, míg a' Waterloo-i ütközetnek kimeneteléről és a' Bonaparte' lemondásáról tudósittatván, ekkor ismét vissza tért Párisba, a' hol a' Király ötet az akkori Minister Fouché ajánlására Párisi Politziai Préfektussá nevezte. Az ö intézetei által történtek a' Labedoyere és Ney elfogattatások. Elkövetkezvén az az időpont, midőn Fouché is minden Minister Collegáival együtt elbocsáttattak, a' melly 1815-ben késő ősön történt, ekkor Gr. Decazest a' Herczeg Richelieu jóvállására Politziai Ministerré nevezte a' Király. Ekkor ö, hogy a' csendességnek megháborítójit annál inkább zabolán tarthassa egy törvényt kívánt 's nyert is a' kamarától, a' melly néki 's minden hozzátartozó Politziai Ágensseknek hatalmat adott arra, hogy mindeket, kik a' Királynak és a' Királyi Familia' tagjainak személye vagy méltósága, vagy is a' Státus' bátorsága ellen valamivel vádoltatnának, elfogathassák, 's fogya tartathassák, a' nélkül, hogy öket az itélőszékeknek által adni köteleztessenek.

Először Lavelettenek elszökésekor keltek ki ellene a' Követek' kamarájának hatalmasabb tagjai, a' melly időtől fogva folytában nevedett a' véle való ellenkezés. A' Követek' kamarájának az Amnestiát illető tanácskozásának alkalmosságával nagyon kikelt Decazes a' Biztonságnak a' kivételeket illető vélekedése ellen, 's a' midőn ötet a' Király, kinek bizodalját nagyon megnyerte, Grófságra emelte, 's a' Követek' kamaráját, mellyel Decazes már egészen össze veszett vala, eloszlatta. E' történt a' Királynak 1817-ben Sept. 5-dikén költ Rendelése által. A' mostani kamara még jobban ellene szegezte magát mindenben, a' miben lehetett. Az Ultra és Liberális irók nyilvánogatták, hogy hagyja-el a' Ministerséget. Ezt ö meg is cselekedte mint Herczeg, és Londoni nagy rangú Követ.

* * *

Addig is, míg a' M. Kurir által az idén kiadandó Kalendárium, melyben az Uralkodó Házak törzsökösen eléadva lesznek, megkészülhetne 's T. Olvasóinknak kezekhez küldettetne, ide teszszük most röviden egyéb közönséges Ujságlevelekből a' Frantzia Dynastiáról a' következő Jegyzést: „Az Uralkodó Bourbon Házban nem száll a' korona, aszszonyi ágra mind addig, míg a' férjfiú ágon valaki életben leszen. A' mostani egész törzsök Három Lineából áll. I-ső a' most országgló Linea. Ez áll: a' Királyból, ennek testvéréből, 's ennek egy fijából. A' Királynak nincsenek gyermekei. A' testvéröcsének (Monsieurnak, az Artezai Grófnak) valának két fijai Angouleme és Berry Princzek. Már csak Angouleme van életben. De valamint Princz Berrynek fiu gyermeke nem maradott, ugy Angoulemnek sincsenek gyermekei. Ezen három Föknek halálával tehát meg kell szünni a' most országgló

Lineának. A' II-dik, de már melleleg való Lineát teszi az Orleáni Ház, melynek fundálója volt I-ső Filep a' XIII-dik Lajos Király' fija. A' mostani Orleáni Herczegnek Lajos Filepnek már három fiai vagynak. A' III-dik, és így második melleleg való Lineát teszi, Bourbon Condé. Ebben csak az egy Henrik József Herczeg van; született 1756-ban. Fiu örököse ennek sines. — A' mi a' vér szerint való atyafiságot nézi, közelébb volnának a' Frantzia koronához ezen utóbb említett két melleleg, vagy oldalfélt való Lineáknál, a' Spanyol, a' Nápolyi, és a' Lukkai Bourbon Házak. De ezekről szükséges megjegyezni, hogy ezek örökre kiszorítottak a' Frantzia koronától. Ezek hárman teszik azt az Anjou házat, melyet a' XIV-dik Lajos fija V-dik Filep Spanyol Király fundált, és a' melly 1756-ban Apr. 13-dikán a' Frantzia thronusról a' maga és minden örökösei' neveken lemondott, és XIV-dik Lajos kinyilatkoztatta, hogy az Anjou Ház a' Frantzia thronusról örökre kiszorítottatva van.

Ujabb Ujságok.

Spanyol Ország. — Már a' Gazette-de-France is kétségen kívül valónak írja lenni Generális Minának Navarrába lett lenyomulását. Feljebb azt irtuk, hogy csak egy Adjutánsával érkezett-meg Bayonnéba: hanem ez úgy igazittatik-meg a' nevezett Gazettében a' Bayonnei levelek által, hogy ötöt az ő régi követőjinek két számos Osztályai már előre várták, az egyik Bastan völgyében San Estebánban,

a' másik pedig Pamplonától nem meszsze. — Értésére esvén a' Guipuzkoai Fő kommandirozó Generálisnak Don Juan Carlos de Areizagának, kinek fő hadi szállása Tolosában van, a' Mina' beütése, azonnal nagy siettséggel öszszejűjtötte seregeit és a' Mina' plánumának semmivétételén iparkodott.

Az insurgens vezér Rigo' Malagai útjáról ma csak ennyi újabbat olvasunk, hogy ő Febr. 13-dikán Algesirásba ismét bement, és hogy azon Kir. tisztviselők, kik az ő onnét való első eltávozása után hivataljaiknak folytatására visszatétettek vala, az ő második versbéli odaérkezése előtt ismét mind elfutottak Gibraltárra. — Algesirásból Febr. 15-dikén indult Rigo útnak Malaga felé.

Az Anglus Ujságlevelek szerint Jan. 25-dikétől fogva Leon szigetén S. Fernandóban is adnak-ki egy Ujságot ily nevezet alatt: „A' Nemzeti Ármáda' Patrióta Ujsága.“ — Mint mondják a' hadi hajós sereg' Admirálisának Don Antonio Ascala Galianónak egy unokaöcse is a' Redaktorok közt van. Az első darab' főbb tárgyai két hosszú előadások, mellyek közzül egygyikben azon okokat hordják fel az insurgensek, mellyek őket a' felkelésre indították; másikkban az addig történt dolgok beszéltetnek elő.

Austria. — Báró Beaulieu Péter János Cs. Kir. Fegyvertármester, a' Mária Therésia Katona Rendjének Nagykeresztese, 's az 58-dik számú Gyalog Regementnek Tulajdonosa, 1819-ben December' 22-diken Linczben meghalálozott.

Száz forint Huszas pénzért adtak Váltó czédulában: —
Mártzius' 14-dikén 250 $\frac{1}{4}$ — 15-dikén 250 $\frac{1}{4}$ — 16-dikán 250 $\frac{1}{4}$ — forintot.

Redaktor: Pánczél Dániel; nyomtatja Hirschfeld Felix.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Tudományos Dolgok.

A' Magyar Olvasó közönség mostanság e' következő nevezetes munkákkal részszerént már gazdagított, rész szerént nem soká gazdagítani fog:

„Historia Pragmatica Regni Hungariae, compendio proposita a Glycerio Spanyik, e Clericis Regularibus Scholarum piarum AA. LL. et Philosophiae Doctore, in Lyceo Episcopali Vaciensi Historiae Universalis et Pragmaticae Regni Hungariae Professore. Pestini Typis Joannis Thomae Trattner 1820.“

Tekintetes és Tudós Kereszturi Aloys Ur a' Pesti Universitátsnál Historiát tanító Professor a' Közönséges Historiáról két kötetben lévő munkáját, Magyar Ország-nak Historiájával is szándékozik szaporítani, mellyet óhajtva várunk. — Nem különben T. T. Szombathy János Sárospataki Professor Urnak Magyar Ország' Rövid Historiáját, melly sok tekintetben figyelmetességet érdemel.

Notitiae praeliminaries ad Sylloge Decret. Comitium R. Hungariae — mellyek magával a' Syllogeval, és a' Monumenta veteris Legislationis Hungaricae-val a' Kovachich J. Miklós' munkáji. „Egyházi Almanák, a' Helvécziai Vallástételt tartó Tul a' Dunai Fő Tiszteletü Superintendens számára, az 1820-dik esztendőre készítette Tóth Dániel Lakszakállosi Ref. Prédikátor. Pesten Trattner János Tamás betüivel.“

A' Magyar Törvény Historiája, mellyet néhai Királyi Tanácsos Kelemen Imre Urnak, a' Pesti Királyi Fő Oskoláknál Magyar Törvény volt Tanítójának, 's több T. N. Vármegyék Tábla Birájának előadása szerént magyar nyelven

közrebocsátott Nagy-Jeszenei Jeszenszky Miklós Ts. Ns. Pest Vármegyének Esküttje. Pesten Trattner János Tamás betüivel. 1820.

Az ára 2 forint Váltó Czédulában az Előfizetőknek.

„Magyar példa beszédek, és jeles mondasok. Öszveszedte, és megvilágosította Dugonics András Királyi Oktató. I. és II. Rész. Szegeden Nyomtattatott GrünOrbán betüivel és költségével. 1820.

Mindjárt a' Könyv elején meglepi az Olvasót a' boldogult Dugonics Urnak rövid életírása, melyben mint Tanítónak és Író-nak érdemei ámbár szépen vannak rajzolva: de a' jövődöbéli bővebb életíró ezeken kívül még sokat fog találni, a' mit a' Haza Dugonicsról kedvesen olvasson. Azt mindazáltal már most sok érdeemes Tanítványai részvevő szívvel fogják halani, hogy Tiszt. Dugonics András Urnak az ő Hazájafijai, a' lelkes Szegediek, Emlékeztető jelet szándékoznak állítani, 's ötöt szülő földén elfelejthetetlené tenni. Hogy ezen Emlékjel annál diszesebb lehessen, és egyszersmind a' Magyar Nemzetnek a' Tudósok eránt való tiszteletét is ditsöittse, meghivnak másokat is, kiváltképpen háladatos jó Tanítványait, hogy ezen alkotmányban részt venni ne terheltessenek. Az adakozásokat Szegeden T. T. Bene Antal Ur Nemes Csongrád Vármegyének Fő Jegyzője, és Vedres István Ur, Szabad Kir. Szeged Városának Inzsenörje szedik be, 's a' szándékba vett Alkotmányt is ők igazgatják. Pesten Ts. Horváth István Ur, és a' Hazai Tudósítasok kiadója meg van kéretve az efféle segedelmeknek átalvevésére, és Szegedre küldésére. A' mit egész készséggel fognak tellyesíteni. —